

HRVATSKA NARODNA BANKA

520

Na temelju članka 24. i 39. stavka 2. pod i) Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci («Narodne novine», br. 36/2001.) guverner Hrvatske narodne banke donio je

ODLUKU

O RUKOVANJU NOVČANICAMA I KOVANIM NOVCEM KUNA I LIPA NEPRIKLADNIM ZA PROMET

SVRHA

Članak 1.

Ovom odlukom uređuje se za banke i ostale institucije koje se bave financijskim poslovanjem te rukuju novčanicama i kovanim novcem i koje izdaju građanstvu novčanice i kovani novac u sklopu svoje profesionalne aktivnosti, postupak u rukovanju važećim novčanicama i kovanim novcem neprikladnim za promet, postupak u rukovanju krivotvorenim i sumnjivim primjercima novčanica i kovanog novca te postupak u reproduciranju novčanica.

NOVČANICE I KOVANI NOVAC NEPRIKLADAN ZA PROMET

Članak 2.

(1) Pod novčanicama neprikladnim za promet u smislu ove odluke podrazumijevaju se pohabane novčanice koje su zbog upotrebe dotrajale te im je znatno smanjena kakvoća papira i kakvoća boja.

(2) Pod novčanicama i kovanim novcem neprikladnim za promet u smislu ove odluke također se podrazumijevaju novčanice i kovani novac koji su u upotrebi okrnjeni ili oštećeni.

ZAMJENA POHABANIH NOVČANICA

Članak 3.

Hrvatska narodna banka izdvajat će i zamjenjivati u punom iznosu pohabane novčanice preko gotovinskih centara, i to prilikom obrade i sortiranja pologa gotovog novca primljenog od banaka.

ZAMJENA OKRNJENIH ILI OŠTEĆENIH NOVČANICA I OŠTEĆENOGA KOVANOG NOVCA

Članak 4.

Hrvatska narodna banka zamjenjivat će okrnjene ili oštećene novčanice u punom iznosu u sljedećim slučajevima:

- a) kad se predoči više od 50% novčanice;
- b) kad se predoči manje od 50% novčanice, ali podnositelj zahtjeva dokaže da su dijelovi koji nedostaju, uništeni.

Članak 5.

Da bi se zamijenile okrnjene ili oštećene novčanice, potrebno je:

- a) ustanoviti identitet podnositelja zahtjeva kad su njegovo zakonsko pravo na novčanice i autentičnost novčanice dovedeni u sumnju;
- b) ukoliko postoji opravdana sumnja da je počinjeno kazneno djelo ili da je novčanica namjerno oštećena, podnositelj je dužan pismeno obrazložiti zašto je novčanica oštećena i što se dogodilo s dijelovima koji nedostaju;

- c) pismeno opisati vrstu mrlje, onečišćenja ili impregnacije na predočenoj novčanici;
- d) pismeno objasniti uzrok i vrstu neutralizacije kojoj su banke i ostale institucije podvrgle novčanice nakon što je boja izmijenjena aktiviranjem uređaja protiv krađe;
- e) da podnositelj zahtjeva plati naknadu koju odredi Hrvatska narodna banka ako Hrvatska narodna banka mora obaviti složenu analizu okrnjene ili oštećene novčanice.

Članak 6.

(1) Hrvatska narodna banka zamjenjivat će oštećeni kovani novac ako su na zamjenu podneseni cijeli primjerci kovanog novca za koje je moguće utvrditi autentičnost.

(2) Banke ili ostale institucije koje se bave financijskim poslovanjem primaju ili zamjenjuju okrnjene ili oštećene novčanice u punom iznosu ako podnositelj predoči više od 50% novčanice.

(3) Ako podnositelj predoči 50% ili manje od 50% novčanice, banka neće primati ili zamjenjivati okrnjene novčanice, već podnositelja upućuje u Hrvatsku narodnu banku na procjenu oštećenja i mogućeg ostvarivanja zamjene.

(4) Hrvatska narodna banka zamjenjivat će bankama u punom iznosu oštećene ili okrnjene novčanice i oštećeni kovani novac koji banke prime u skladu s točkom 2. ovog članka, preko gotovinskih centara.

POSTUPCI S KRIVOTVORINAMA I SUMNJIVIM PRIMJERCIMA NOVČANICA I KOVANOG NOVCA

Članak 7.

Banke i ostale institucije koje se bave financijskim poslovanjem te rukovanjem novčanicama i kovanim novcem, obvezne su povući iz prometa sve novčanice i kovani novac za koje znaju ili imaju dovoljno razloga vjerovati da su krivotvorine.

Članak 8.

(1) Ako se u banci ili ostalim institucijama koje se bave financijskim poslovanjem prilikom zaprimanja uplata uoči krivotvorina ili sumnjivi primjerak novčanice i kovanog novca, obveza je banaka i ostalih institucija koji se bave financijskim poslovanjem zadržati takav primjerak novčanice ili kovanog novca i o tome odmah izvijestiti policiju.

(2) Podnositelju će se izdati potvrda o zadržavanju sumnjivog primjerka novčanice ili kovanog novca, a podnositelja će se nastojati zadržati do dolaska policije.

(3) Nakon što se sumnjivi primjerak novčanice ili kovanog novca predoči policiji, banke ili ostale institucije koje se bave financijskim poslovanjem dužne su sumnjive primjerke odmah dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci na postupak utvrđivanja autentičnosti.

Članak 9.

Hrvatska narodna banka će nakon provedbe postupka pošiljatelju dostaviti rezultate vještačenja sumnjivog primjerka, a o eventualnoj pojavi krivotvorina dodatno će izvijestiti sve banke i sve ostale institucije koje se bave financijskim poslovanjem.

REPRODUCIRANJE

Članak 10.

(1) Hrvatska narodna banka posjeduje autorsko pravo na novčanice koje je izdala.

(2) Hrvatska narodna banka odobrava reproduciranje novčanica koje je izdala u sljedećim slučajevima:

a) za fotografije, crteže, slike, filmove i, općenito, bilo koje djelo za koje sama novčanica ili njezina reprodukcija nema središnje značenje i koje ne sadržava uvećanu verziju dizajna novčanice;

b) za reprodukciju novčanica navedenih u točki 1. ovog članka, čija je duljina i širina

uvećana za više od 125% ili umanjena za manje od 75%, bez obzira na materijal koji se rabi za reprodukciju.

(3) Hrvatska narodna banka mora odobriti svaki drugi način reproduciranja.

(4) Odobrenje za reprodukciju koja podliježe pravilima navedenim u točkama 2. i 3. ovog članka Hrvatska narodna banka može povući u slučaju povrede neotuđivih moralnih prava autora dizajna novčanica.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 11.

(1) Danom primjene ove odluke prestaje važiti Odluka o zamjeni pohabanih i oštećenih novčanica i oštećenog kovanog novca kune i lipe (»Narodne novine«, br. 37/1994.)

(2) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. travnja 2002.

O.br. 42-020/02-02/ŽR

Zagreb, 28. veljače 2002.

Guverner
Hrvatske narodne banke
dr. sc. Željko Rohatinski, v. r.